

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. november 4.

255. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Fél évre 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A magyar szerencse.

Jó az isien és nem ad nekünk ezer kád aranyat, mert mi nem fürödnénk, hanem megfürdünk benne. Egyáltalán szerencsétlen szerencse a magyar szerencse. Ha kaptunk egy szerencset, a külföldé lett. Ha jutott egy szerencse Mihályunk, a külföld szedte le gyümölcsseit. Csak a baj maradt mindig osztatlanul a miénk. De ha egyszer valami nagyon nagy szerencse ért: tanácsos volt reszketnünk, hogy nagyon nagy szerencsétlenségé ne váljunk a mi kezünkben.

Ime: itt van a kissármási földgáz. Körülbelül egy esztendője, hogy Lukács László, az országgyűlés elnöke barátságos megbeszélésre ment meg a minisztériumba a magyar újságírókat.

Akkor jelentette be, hogy milyen szerencse érte Magyarországot. Erdélyben mérhető értékű földgáztelepekre bukkantak. Nyilván nem Kissármás az egyetlen pont, ahol a földgáz kincseket löve fel a föld mélyéből, de Kissármás egymaga is kincseshánya, mely százezreket érő földgáz termék.

Ha ezt a földgáz emberi tudás az ipar szolgálatába fogja állítani: akkor egy új és nagy Magyarországi perspektívája elé jutunk. Jókat hatalmas fantáziája sem festhet olyan csodás felüldülést — mint minőt az ipar szolgálatába hajthat a földgáz megvalósíthat. Ez a szerencse vá-

ratlanul érte Magyarországot. Ezt a szerencsét ki kell aknázni.

És a kormány e kincses fölfedezéssel egyidejűleg törvényt is csinált a földgáz értékesítéséről. Ezt jelentette be akkor Lukács László az újságíróknak. És az újságírók boldogan adták tovább a hírt. És a parlament boldogan emelte törvényre a földgázra vonatkozó javaslatokat. A nagy szerencse megérkezett. Itt volt.

Most pedig megérkezett a hír, hogy a kissármási lefojtott gázutak felrobbantak s a nagy szerencse — ősi magyar recepti szerint — átváltozott nagy szerencsétlenségé. Megrongált vasutak, pusztító lángok, összegett emberek és tehetetlen mentők: ez lett egyelőre a nagy magyar szerencséből.

Miért? Mert nincs tehetségünk a szerencséhez s ha egyszer ezer kád aranyat kapnánk, akkor se tudnánk okosabban, mint hogy megfuljunk benne. Ha akármilyen tőkepenésnek támad egy ideája, hogy miként lehetne egy új iparág meghonosításával nagy vagyont szerezni, van annyi esze, hogy legelső sorban hozat a külföldről hozzáértő embereket, akik azt a gyárat berendezzék, üzembe helyezzzék, az újítja iparra a magyar munkásokat kineveljék. Mert végre is szakértők nem nőnek vadon s időt és módot kell adni a magyar munkásoknak, hogy kellő vezetés mellett az új munkába beletanulhassanak. De ha van ennyi esze minden valamirevaló tőkepenésnek: Magyar-

országnak nincs és nem volt. Magyarország a nagy szerencsére azt mondta: „Kinek az isten földgázt ad, szakértelmet is ad hozzá.”

Minden más táján a világnak az lett volna első dolga a kormánynak, hogy a felfedezett földgáztelepek kezelésére szakértőket hozasson olyan országokból, ahol a földgáz már régen ismerik, régen járomba kényszerítették, tehát például Északamerikából. Ezek a szakértők meg tudták volna mondani azt is, hogy miképpen kell a gázforrások ellátását megakadályozni, míg az ipartelepek felépülnek s a földgáz korszaka megkezdődhetik és azt is, hogy milyen ipartelepeket a legcélszerűbb a gázutak közelében létesíteni. Nálunk nem tették meg azt, ami a legtermészetesebb s amit minden valamire való tőkepenés megtehetett volna.

Nálunk külföldi szakértők helyett egyrészt a jó isten, másrészt a *szolgabíró* és az *alispánt* bízták meg a földgáz őrzésével. Megtakarítottak néhány ezer korona adminisztratív költséget s a levegőbe hagytak veszni száz ezreket, talán milliókat, azonfelül pedig egyenesen provokálták azt a katasztrófát, amelynek így nehéz is lett volna elmaradnia. Hiszen még azt a legprimitívebb utasítást sem adták ki, hogy a hol a levegő mértékegysége gyűlékony és robbanó anyagokkal van tele, ott ne gyujtsanak gyertyát. Lőporostorony közelében nem szokás tüzzel játszani. Kissármáson ellenben, mikor már a levegő már ugyanis tele volt égés-szaggal, az emberek gyertyát gyuj-

„A Tengerpart” tárcája.

A katasztrófa.

Fränkel vaskereskedő a nyitott üzletajtó előtt állt és kinézett az utcára, amely az eső szürke és szomorú volt. Nyár dereka van, az esti kilenc óra és az üzletben nem akad semmi dolog.

Fränkel egy két év előtti nyári reggelre gondolt. Akkor is esett az eső. De nem zúgó szakadó eső, amely az emberre frissítő ható pompás zajt csap, hanem olyan, mint ma: lassu, szabályosan csöpögő eső, amely unatja és melankolikussá teszi az embert és különösen talaja öngyilkos gondolatoknak. Azon a két év előtti nyári napon egy padra, fáradt ember, akit Fränkel nem tud felvenni, az üzletbe jött és egy hatlövétű, 12 kaliberű revolvert kért.

Fränkel önkéntelenül összerázkódott; ez a fehér arc — és egy revolver. Az idegen talán észrevette. Idegesen beült az otthon levő revolveréről, amely az ő célba való lövés után kettément. A revolver kellett neki, mert különben nem lehetett volna elvezetett neki. Egy egész doboz töltényt akart venni.

Azután az idegen egy nagy hatlövétű revolvert vett a kezébe, azok közül, amelyeket Fränkel eleje tett és megkérdezte, hogy Fränkel jónak tartja-e. Hogy egy kutyát például lehetne-e löni vele?

Ezeknél a szavaknál a halvány idegen barátságatlanul nevetett, mintha a kérdésért bocsánatot akarna kérni.

Fränkel biztosította, hogy bármilyen koponyát széjjel lehet loccsantani vele. Az idegen elhatározta, hogy megveszi a revolvert, kifizette és távozott.

Este azután Fränkel azt olvasta az újságban, hogy egy fiatal orvos — nyilván pillanatnyi elmezavarásban — agyonlőtte magát. Ez a hír kellemetlen benyomást tett Fränkelre és kép elejében maga előtt látta a délelőtti vevőnek sapadt, fáradt arcát. Az iszonyodást azonban hamar legyőzte.

Hiszen évek óta sok revolvert és egyéb fegyvert adott el anélkül, hogy legkevésbé is törődött volna azzal, hogy a vevő mire használta a fegyvert. Miért venné éppen ezt az esetet a szívére? Ki mondja, hogy a fiatal orvos az ő vevőjével azonos? Nem adta-e el számtalan revolvert anélkül, hogy eszébe jutott volna, ezeket az árusításokat kapcsolatba hozni azokkal az öngyilkosságokkal, amelyeket az újságokban olvasott?

Ezen az estén, éppen akkor, amikor Fränkel az üzletet be akarta zárni, megjelent nála egy hatóságos ember, aki közelebbi felvilágosítást szeretett volna kapni arról, hogy ki vett nála revolvert.

Közben egy nehéz hatlövétű revolvert tett Fränkel elé az asztalra.

Borzalom vett erőt a vaskereskedőn. Elejében először tartott bizonyítékot a kezében arról — amint ő mondani szokta — hogy

„közvetve egy embernek a halálát okozta”. Nem használta az sem, hogy megnyugtatta önmagát, hogy aki öngyilkos akar lenni, az nem hagyja megakadályoztatni magát. Ha megakadályozzák ma, elköveti holnap.

Az iszonyodás, mint valami betegség, egyre bántotta.

Fränkel azt kívánta, hogy bár soha se lett volna vaskereskedő, vagy legalább a fegyverrel való kereskedés ne tenné ki jövedelmének nagy részét. Ezeket az árukat nem nélkülözheti teljesen . . .

Egy időben arra gondolt, hogy érintkezésbe lép befolyásos emberekkel, akik keresztül tudják vinni azt, hogy fegyvert csak igazolvány ellenében lehessen adni, épp úgy, mint a gyógyszereket receptek ellenében. De ennek az eszmének a megvalósításáról, mint kivihetetlenről, hamarosan lemondott.

Azóta két év múlt el és sok revolvert adott el és jól keresett rajtuk. Természetesen tagadhatatlan, hogy minden revolver, a melyet eladott, borzadályt okozott neki. De az idő egyre múlt, a nélkül, hogy ujabban valami rendkívüli dolog történt volna és Fränkel is felejtett.

Hogy ma mélyebben vájkált a múltban, annak nagyrészt az eső az oka, amely szakadatlanul esik a szürke égbojtól és arra kényszeríti Fränkel, hogy az élet árnyoldalával is foglalkozzék.

Fränkel önkéntelenül is arra gondolt, hogy az öngyilkosságot — mint amilyen a fiatal orvosé is volt — elborult aggyal kö-

tottak, hogy megnézzék mi a baj. Persze, hogy katasztrófának kellett történnie. De hát honnan is tanulhatták volna azok a szegény székely parasztok, hogyan kell viselkedni a földgázás levegőben?

Denikve: a magyar szerencse megint szerencsétlen szerencsének bizonyult. Adjál uram áldást, nincs köszönet benne. S ahol ujjongó népnek kellene köszöntenie a nagy szerencsét, jajgató nép áll tehetetlenül a szerencsétlenséggel szemben. Mi pedig megint gazdagabbak vagyunk egy tapasztalással. Azzal, hogy a szerencséhez is szerencse kell. Anti-Midászok vagyunk. Amihez nyulunk, nem aranyá változik a kezünkben, hanem tűzzé, amely a levegőbe dob és katasztrófává, amely jajgatni tanít meg.

A német kikötők kivándorlási forgalma.

Hamburgi főkonzulátusunk jelenti az 1910. évről: Az elmúlt évben élenkebb kivándorlási mozgalom volt érezhető Hamburgon és Brémán át, mely két hely tudvaleg a kivándorlók továbbítására nézve az egyetlen német kikötőhely. A Hamburgon át 1910-ben kivándorolt személyek száma, az előző évi 113.535-el szemben 118.131 volt. Ebből esik Ausztriára 39.160 (1909-ben 37.422), és Magyarországra 21.261 (1909-ben 19.199, Brémán át kivándorolt 157.896 (1909-ben 144.417). Összesen kivándorolt tehát 276.027 (1909-ben 257.952) személy; vagyis 1910-ben 18.075 személlyel több vándorolt ki, mint 1909-ben.

Az említett két kikötőn át történt kivándorlásból Oroszországot illeti meg az orosz-lánrészt 105.662 (1909: 89.718) személlyel, azután következik sorrendben Ausztria 84.426 (1909: 83.220) és Magyarország 56.861 (1909: 61.461) személlyel.

A többi államok jóval kisebb számmal szerepelnek és pedig Németország 25.531 (1909: 24.921), Bulgária 2.250 (1909: 1.069), Európai Törökország 1.562 (1909: 941), Románia 1.574 (1909: 985), Svájc 642 (1909: 587), Svédország 445 és Dánia 418 (1909: 409) személlyel.

A kivándorlás végcélja, az előző évekhez hasonlóan legnagyobb részben az Északamerikai Egyesült-Államok volt. A nevezett államokba a jelentés évében Hamburgon és Brémán át 255.829 személy vándorolt ki.

E kivándorlásban származási hely szerint főképen Oroszország 94.593, Ausztria 76.090, Magyarország 56.232 és Németország 22.773 személlyel részesedik.

vetik el. Ilyen esetekben nem lehetne-e beavatkozni és a katasztrófát megakadályozni? Hány ember élte át azt a pillanatot, amelyben meg akart halni?

Milyen tele volnának a temetőink öngyilkosokkal, ha ezeknek az embereknek abban a bizonyos pillanatban, amely talán sohasem ismétlődhetik meg, revolver lett volna a zsebükben.

Szegény vaskereskedő ott állt a boltajtóban és töprengett az öngyilkosság megakadályozásának a lehetőségein és lehetetlenségein, a mikor egy ur, hatalmas, szép kutyával, a melyen szájkosár volt, lépett az üzletbe.

— Parancsol, uram?

A kutyás ur előadta, hogy egy revolvert szeretne venni.

— Revolvert? . . . Nagyon szívesen!

Fränkelnek borsózott a háta.

A vevő kiválasztott egy revolvert, amely teljesen hasonlított az orvoséhoz.

— Gondolja, hogy széjjel lehet loccsantani ezzel a fegyverrel egy ilyen állatnak a fejét? — kérdezte a vevő és megismogatta a kutyáját.

Fränkelnek remegtek a térdei. Beteges mosolylyal bólintott a vevő felé és elhatározta, hogy ezáltal megakadályozza a katasztrófát.

— És mintha tévedett volna, egy számmal nagyobb töltényeket adott, amelyek a revolverhez hasznavehetetlenek voltak . . .

A nevezett hely után volt a kivándorlás célja: Briti-Északamerika (6233 Ausztriából, 261 Magyarországból), Argentina (1146 Ausztriából és 362 Magyarországból), Brazília (790 Ausztriából).

A tengerentuli kivándorlással szemben áll egy erős be-, illetve visszavándorlás.

A brémai és hamburgi statisztikai irodák közreműködésével dolgozó császári statisztikai hivatal intézkedésére a brémai Norddeutsche Lloyd és a Hamburg—Amerika-Linie, valamint Hamburg többi hajóstársasága, mely a tengerentuli helyekről Hamburgba szülő személyszállítással foglalkozik, erre nézve kimutatásokkal szolgálnak, mely kimutatások azonban távolról sem ölelik föl az összes tengerentuli bevándorlást.

A be-, illetve visszavándorlók száma az amerikai bevándorlási hatóság által visszautasítottakat is számítva, a következő:

1907-ben 217.812 (Hamburgon át 87.601, Brémán át 87.601). 1908-ban 216.917 (Hamburgon át 135.909, Brémán át 81.008), 1909-ben 127.618 (Hamburgon át 79.259, Brémán át 48.359) és 1910-ben 154.393 (Hamburgon át 98.970, Brémán át 55.423).

A bevándorlók száma tehát a jelentés évében 26.775 személlyel nagyobb, mint 1909-ben. Azonban ez szám még mindig jóval mögötte marad az 1907. és 1908. évi számoknak, mely években az északamerikai gazdasági válság folytán a visszavándorlás igen nagy arányokat öltött.

A jelentés évében a 154.393 személyt felölelő bevándorlásból esik Északamerikára 99.429 : 64,4%, Nyugatindia és Mexikóra 952, Délamerikára 10.248, Keletázsira 883, Afrikára 4677 (e számban bennefoglaltatik 904 emberből álló német csapat), Ausztráliára 531 személy.

Az összes be- illetve visszavándorló közül 52.370 hajófülkében utazott és 102.013 a fedélzetközön. A bevándorlók 10,7%-a, vagyis 16.554 tizenkét éven aluli gyermek volt.

UJDONSÁGOK.

— **Kuranda Emil kitüntetése.** Vilmos német császár Kuranda Emil udvari tanácsosnak, az „Adria” m. kir. tengerhajózási részvénytársaság vezérigazgatójának a porosz másodosztályú koronarendet a csillagokkal adományozta.

— **Vissza a szabadságról.** Villani Frigyes báró miniszteri fogalmazó tegnap érkezett vissza a szabadságról s ma délelőtt ismét elfoglalta hivatalát a kormányzóság közgazdasági osztályán.

Másnap az ujság „Vesztett kutya öröngése” cím alatt azt írta, hogy egy ismert nagykereskedő a saját kutyája megharapott és haldokolva került a kórházba.

A kutya az utóbbi időben mindig haragosabb lett és állandó veszedelme volt a környezetnek. A nagykereskedő még sem szívesen vált meg a kutyától és megelégedett azzal, hogy vásárolt egy nagy szájkosarat, amelyet csak akkor vett le a kutyáról, amikor evett. A biztonság kedvéért a szerencsétlenség napján délelőtt még revolvert is vett a kereskedő. Délután, szokás szerint, levették a kutyáról a szájkosarat és már akkor nyugtalanságot árult el. A gazdája nem mert hozzá közeledni a szájkosárral.

Minden eshetőséggel számolva, néhány töltényt akart az új revolverbe tenni, amely még kicsomagolatlanul feküdt az íróasztalán. Értéketlen tévedés folytán a töltények nem illettek a revolverbe, a kereskedő ideges lett és elvesztette minden hatalmát a kutya fölött, amelynek nyugtalansága vad veszettséggé fokozódott. Egy ugrással a gazdáján termett és átharapta a torkát.

Fränkel vaskereskedő ezek után az események után komoly beteg lett és sokáig tartott, amíg valahogy összeszedte magát.

Az üzletét átvette egy ember, aki a fegyvereket épp úgy adta el, mint a szöveget, félelem nélkül és anélkül, hogy a sors irányítója akart volna lenni.

F. A. U.

— **Az iskolatanács ülése.** A városi iskolatanács holnap, szombaton este 6 órakor tart Vio Antal dr. orsz. képviselő elnöklésével. Az ülésen számos iskolaügy kerül tárgyalásra.

— **Póstai áthelyezések.** A m. kir. posta- és távirat vezérigazgatóság Fröhlich Ferenc és ifj. Alfay Zoltán póstatisztárok két Fiuméből Budapestre, Burgies Béla és Papp Dezső póstatisztárok, valamint Percsics János segédellenőrt és Schwarzleitner Hugó segédtitkárát pedig Fiuméba helyezte át.

— **Kinevezés.** Lukács László pénzügyminiszter Amont János aradi lakost a fiumei m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Fiumei Gyorsírókör.** A „Fiumei Gyorsírókör” kedden este tartott választmányi ülését elhatározták, hogy a kör által hirdetett magyar-, olasz- és németnyelvű gyorsírási tanfolyamokra való beiratkozásokat november hó 4-éig elfogadják. Akik tehát még e hasznos és a mai korban nélkülözhetetlen ismeret megszerzését óhajtják, szombat este 6 óráig a kör helyiségében beiratkozhatnak. Mindazok, akik ezideig a tanfolyamra beiratkoztak, a kör vezetősége ez uton is felkéri, hogy november hó 4-én este 7 órakor a kör helyiségében a tanítási órarend megállapítás végett megjelenni szíveskedjenek.

— **Balla Kálmán a Magyar színház tagja.** Beöthy László, a Magyar színház igazgatója szerződtette Balla Kálmánt, a pozsonyi fiume-kaposvári színház volt igazgatóját. Balla első föllépése Hevesi Sándor „Családi kör” című darabjában lesz, amely Tolsztoj „Élehalottja” után fog színrekerülni.

— **Előléptetés.** A „Rendeleti Közlöny” jelenti, hogy a király Korell Károly fiumei szíjlelésű katonai élelmezési járulékot élelmezéstartó tisztte léptette elő s szolgálatéltre Pótláoztotta be.

— **Vissza a francia légióból.** Olvasóink bizonyára emlékeznek még Horváth Rezső pécsi újságíró nevére, akitől lapunk tárcarovatában számos, a tengerészéletből veit apróságot közöltünk. Pár hete azt is megírtuk, hogy a kalandvágyó fiatal ember Afrikába ment, ahol beállt az idegenek légiójába és a Saidi állomásozó 2. ezred, 26. századának a katonájává. Horváth egy ideérkezett kesergő levelében nagyon panaszkodik terhes, nagy kinok közt teljesítendő szolgálata ellen. Azt írja, hogy kapitányának nagyon megesett rajta a szíve most mindent elkövet, hogy november elsején mint beteg, szolgálatképtelen katonát bocsájtassa a légióból, ahová még öt év szerződés köti.

— **Egy amerikai holtteste.** A temető lottasházában néhány nap óta egy érckoporsó fekszik, mely Buerhell Mildred, Budapesti elhalt amerikai alattvaló holttestét tartalmazza. A koporsót a minap hozták ide Budapestre az „Ultonia” gőzös viszi New-yorkba, honnan Bostonba szállítják s a családi sírboltban helyezik el.

— **Lopás a postán.** A fiumei postatanács főnöksége arról értesítette a rendőrséget, hogy egy uriembertől, aki az utalványok adásánál kétszáz koronát akart postára adni, pénzt ellopták. A gyanú két egyénre hárult, kik néhány nap óta a postaépületnek pénztárosai közt forgolódtak. A rendőrség nyomozása eddig sikertelen maradt.

— **Egy festőművész sikerel.** Jorán Anna lengyel festőművész, egy katonatiszt özvegye, aki különösen arcképek és tájképek festésével foglalkozik, most ismét Fiumében tartózkodik, hogy tájképtanulmányokat festessen a Quarnero partján. A jeles festőművész, kinek egyik portréja Korniczai üvegkereskedő kirakatában látható, 1907-ben a drémszép művészeti akadémián aranyérmert nyert, és éven át a hirneves párisi festőművész Castilluciónak volt tanítványa. Jorán tehetsége a kép rendkívül ügyes technikáján jut kifejezésre. Fiumében közszemlére hozott festményei a műbarátok nagy tetszését mélték ki.

A Cunard új órláshajója. 300 méter hosszú hajót rendelt a Cunard Line a Glasgow Clyde Banknál! A gőzös, mely „Aquitania” névre fog kereszteltetni, eme óriási hosszával felszárnyalja a Hamburg-Amerika-Linie épülőfélben levő „Imperator” gőzöst és a várakozások szerint elérendő sebességgel szintén legelső helyre fog kerülni. A gőzös turbinákkal 1. sz. felszerelve s ezeknek átmérője 5.5 m., súlya 470 t. lesz.

Halálosvégű tolatás. Guadanya Antal tizenhat éves tapszamos a brajdica farakodón tolatást végzett. A tolatás közben Guadanya két teherkocsit ütköztetett közbe, melyek feletlen oly súlyosan megsebztek, hogy kevéssel utóbb a helyszínén meghalt. A susáki rendőrség szigorú vizsgálatot indított az iránt, hogy kit terhel a balesetért a felelősség, Guadanya holttestét pedig a terzattói temető halottsházába szállították.

Az «Unio» biztosító kimutatása. Az «Unio» élet- és gyermekbiztosító intézet mint szövetkezettel (ezelőtt Első Leánykihazasító Egylet, Bpest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított 1863. évben) 1.929.000 korona értékű biztosítási ajánlatot nyújtottak be és 1.365.300 korona értékű új biztosítási kötvényt állítottak ki. Biztosítási összegek feletlen 118.899 korona 34 fillért fizettek ki. Január 1-től október 31-ig bezárólag 17.957.100 K értékű biztosítási ajánlatot nyújtottak be és 14.758.200 K értékű új biztosítási kötvényt állítottak ki. Biztosítási összegek feletlen a folyó évben 1.392.721.28 K és az intézet fennállása óta 18.145.654.31 K-t fizettek ki. Az intézet az élet- és gyermekbiztosítás minden nemével foglalkozik a legelőcsőbb díjtételek és a legelőnyösebb föltételek mellett.

Rejtélyes rablótámadás. Tegnap éjjel tizenegy óra felé a Pioppin szolgálatát teljesítő rendőr, a tengerpart közelében egy víztől ázott, véres ruhájú emberrel találkozott. A rendőr kérdéseire az illető elmondotta, hogy kevéssel előbb egy ismeretlen ember a sötétben megtámadta, revolverrel a mellébe lőtt s azután a parthoz vonszolta és zsebének átkutatása után a tengerbe dobta. Miután Pioppin a tenger igen sekély, kimászott a partra, de ereje kimerült már s nagy fájdalmat érzett. A rendőr a tántorgó embert átkarolta s bevitte a mlaccai rendőri kirendeltségre, ahol kihallgatták. Elmondotta, hogy Banasa Mijo, 23 éves bihácsi, boszniai illetőségű. A rendőrnek mondottakat itt is megismételte s elmondta, hogy támadója egy csavargó kinézésű, hosszukabátos ember volt. A rendőrfelügyelő a mentőkért telefonált s azokban levetkőztették. A zsebeiben több bankjegyet találtak, ujjain pedig gyűrűk voltak. Ezen körülmények rejtélyessé teszik az egész dolgot. Mert ha a rablóak sikerült öt letételenné tenni, akkor kirabolta volna. Más szándéka nem is lehetett. Nincs kizárva azonban, hogy Banasa öngyilkos akart lenni, a tengerparton magára lőtt s utána a tengerbe vetette magát. Minthogy azonban sem a lövés nem volt halálos és a tenger sekélyége miatt nem fulhatott a vízbe, kimászott. Azt

hiszik, hogy a rénmessét csupán azért találta ki, hogy az öngyilkossági kísérlet miatt ne legyenek kellemetlenségei. A mentők bevitték Banasát a kórházba, ahol megállapították, hogy a golyó nem érintette a szívet s így a sérülés nem életveszélyes.

A Bristol szálló új kezekben. Városunk egyik legújabb és legmodernebb szállója a Bristol-szálló a napokban gazdát cserélt. Kuhn Gyula honfitársunk, előnyösen ismert szakember vette át a szállót kávéházzal és étteremmel együtt. Az új tulajdonosnál gond lesz fordítva arra, hogy az étteremben állandóan kitűnő és izletes konyha, a kávéházban pedig a legkifogástalanabb kávéházi itatók álljanak a közönség rendelkezésére. Az elegánsan berendezett szobák árai is igen jutányosak. A felsőbb emeletekre lift közlekedik.

Távirat ◀▶ Telefon

A miniszterelnök tanácskozásai.

BUDAPEST, nov. 3. Kluen-Héderváry gróf miniszterelnök a fővárosba érkezett és ma délelőtt megkezdte a politikai tanácskozásokat a válságból kivezető útra vonatkozólag. Külön-külön beható megbeszélést folytatott Lukács pénzügyminiszterrel és Návay képviselőházi alelnökkel. Délután folytatják a tanácskozásokat, amelyekhez táviratilag Budapestre kérték Tisza István gróft is, aki geszti birtokán tartózkodik.

A „Fremdenblatt” a helyzetről.

BÉCS, nov. 3. A „Fremdenblatt” mai számában beavatott forrásból azt írja, hogy ha a magyar parlament többsége hétfőn lezárja a passzív ellenállás korszakát s aktív közreműködik a tanácskozási rendnek a helyreállítása érdekében ez nem lesz sérelem a házszabályokon, csak a visszaélések megszüntését jelenti. Az obstrukcióval szemben egészen másképpen kell a házszabályokat kezelni, mint a rendes vitát provokáló ellenzékel szemben.

Gautsch báró kitüntetése.

BÉCS, nov. 3. Parlamenti körökben beszélnek, hogy a király a távozó osztrák miniszterelnöknek, Gautsch Pál bárónak rendkívül meleg kéziratot kapcsán a Szent István-rendhez a gyémántokat fogja adományozni.

Az új osztrák kormány.

BÉCS, nov. 3. Ma reggel Stürgkh gróf miniszterelnök megjelent a királynál, aki jóváhagyta az előterjesztett miniszterek listáját. Egyelőre Zaleski lengyel miniszter vezeti a földművelésügyi tárcát, de remélik, hogy Braf dr., a ki Lovranából tegnap este Bécsbe utazott, mint a csehek bizaimiférfia, átveszi a földművelésügyi tárcát. A cseheknek ezáltal két miniszterük is lesz, mert a közmunkatügyi miniszter is az ő soraikból kerül ki. Az új kormány kinevezéséről szóló legfelsőbb királyi kéziratot szombaton publikálja a „Wiener

Zeitung”, a kormány szintén szombaton teszi le az esküt.

A hadügyminiszter utazása.

BÉCS, nov. 3. Trientből táviratozzák, hogy Auffenberg lovag hadügyminiszter, aki tegnapelőtt érkezett Déltirolba, tegnap délután megtekintette az új gyakorlótérül kiszemelt bondonai síkságot.

Visszavont hírlapi vádak.

BUDAPEST, nov. 3. A múlt évben „A Nap” című lapban szenzációs híradások jelentek meg a „Panther” hadihajó borzalmairól s a kitört lázadásról. A haditengerészet parancsnokának, Montecuccoli gróf tengernagy felhatalmazására sajtóper indult meg a cikk írója ellen. A budapesti büntetőtörvényszék esküdtbírósa ma kezdte el tárgyalni a sajtóper. A tárgyalás elején azonban a cikk szerzője kijelentette, hogy meggyőződött arról, hogy minden adata valótlan s ezért bocsánatot kér.

A feltűnést keltő kijelentés után Balás Elemér ügyész elejtette a vádat, mire a törvényszék megszüntette az eljárást.

Elgazolt festőművész.

ARAD, nov. 3. Pokornyik Béla festőművész-tanár hazautaztában fel akart szállni a mozgásban levő gyorsvonatra, de megcsuszva a kerekek alá esett. Darabokra szaggatva szedték ki a vonat alól.

A rágalmazás vége.

SZEGED, okt. 3. Szende Mihály és Boros István szegedi iparosok összevesztek, mert Szende azt mondta Boros feleségéről, hogy szeretőket tart. Boros erre durván feszítte Szendét, aki a sértegetésre pofonnal felelt. A feldühödött ember kést rántott és leszurta Szendét, aki nyomban meghalt. Borost a rendőrség letartóztatta.

Hamis szavazók.

SZEGED, nov. 3. Az általános képviselőválasztások során Kardos Péter é Kasza István Hódmezővásárhelyen más helyett szavaztak Kun Béla Justh-párti jelölire. A szegedi törvényszék ma vontuk őket felelősségre és mindkettőjüket tizennyolc napi fogházra ítélte.

A gyanu áldozata.

EPERJES, nov. 3. Körösi Annát, egy elcszegényedett uri családból való leányt RehákJózsefné a szállásadónője azzal gyanúsított, hogy tőle egyet mást ellopott. A szerencsétlen leány, aki a gyanúsítási nem bírta elviselni, szublimát pasztillával megmérgezte magát és meghalt.

Regula felségfolyamodványa.

BUDAPEST, nov. 3. A halálra ítélt Regula Ede rablógyilkos védője, Lengyel Zoltán

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

ma küldötte el a felségfolyamodványt a bécsi kabinelirodához. A Lengyel védő által szerkesztett kérvényt Regula sajátkezűleg másolta le s reszkető kezekkel írta alá. *Regula* a folyamodványban elmondja, hogy csak a szerelem és a könnyű pénzszerzés vitte a bűnre. Tettét nem egyedül követte el s ha birái tévedtek is, azt hiszi, hogy a felség trónja előtt igazsága ki fog derülni. Irgalmat kér ő felségétől s alázatosan esedezik a királyhoz, hogy a reája kimért halálbüntetést életfogytiglani fegyházra változtassa át. Inkább élete utolsó pillanataig a börtön fenekén akar vezekelni bűnéért, családjával együtt pedig imádkozni fog, hogy a jószágos isten tartsa meg hosszú időnkig életben a királyt, aki kegyelmet gyakorol vele.

Csalárd bukás.

BUDAPEST, nov. 3. A budapesti törvényszék Müller Sándor divatárú kereskedőt csalárd bukás miatt hat havi börtönre ítélte.

Német hercegek légi utja.

JOHANNISTHAL, nov. 3. A „Schwaben“ Zeppelin léghajó tegnap utra kelt Potsdam és Berlin felett. A légi uton részt vettek Eitel Frigyes, Vilmos Ágost, Oszkár, Joachim, Frigyes Zsigmond birodalmi hercegek, Károly Frigyes porosz herceg, Hohenzollern nagyherceg és György görög herceg. Egyidejűleg felszállt a „Parseval“ léghajó is Berlin fölé. Az utazásban Britenbach miniszter és Delbrück államtitkár is résztvettek.

Autotaxi sztrájk.

LONDON, nov. 3. Itt váratlanul kitört az automobilvezetők sztrájkja. Hétezer taxaméter közül kétezer beszüntette a munkát. A sztrájk terjed. A sofförök gyűlésén az általános sztrájk-ról tanácskoztak.

A kínai forradalom.

BRÜSSZEL, nov. 3. Egy lapjelentés szerint a császári ediktum hatás nélkül maradt. A forradalmárok hat megyét teljesen a birtokukba kerítették. Pekingben a forradalom kitörése és a dinasztia trónfosztása minden pillanatban várható.

Az új kínai diktátor.

LONDON, nov. 3. A pekingi reggeli lapok jelentik, hogy Juancsikkait diktátorrá nevezték ki. Peking és megyéjére kihirdették az ostromállapotot.

Vérfürdő Lodzban.

LODZ, nov. 3. Három ismeretlen egyén az utcán revolverrel agyonlőtt egy litkos rendőrt. A merénylet elkövetése után egy házba menekültek és az utcán járó-kelők közül hatot agyonlöltek. A házat a rendőrség körülvette.

A kínai nő becsülete.

BÉRLIN, nov. 3. Szentpétervárról nemrég jelentették, hogy egy feltűnő szépségű fiatal kínai nő a szobájában agyonlötötte Fontani kadétskolai tisztet. A vizsgálat megállapította, hogy a tiszt éjnek idején behatolt a kínai nő hálótermébe s meg akarta becstelenteni. A kínai nő erre revolverrel agyonlötötte Fontanet. A mentőkörülmények folytán a kínai nőt fel is mentették.

Az olasz-török háború.

Az olasz hadihajók bombázása.

LONDON, nov. 3. Az olasz hadihajók tegnap naplementekor megkezdték Tripolisz előtt a bombázást. A legutolsó két napon hat olasz zászlóalj és több tartalékos csapat szállt partra. A törökök megadásra szólították fel az olaszokat.

Ujabb török támadás.

ROMA, nov. 3. Tripoliszból táviratozák: Ma reggel 6 órakor a török útegek délkeletről ágyuztak az olasz hadvonalra, de a lövegek nem találtak.

A tripoliszi harcok és a sajtó.

ROMA, nov. 3. A „Stefani“ újság megrövidíti egyes lapoknak azt az állítását, hogy a kormány október hónap 30—31-én Tripoliszban állítólag lefolyt harcokról nem közölt híreket. Tripolisz főparancsnokságától és eddig közölt hírek kivül egyéb nem érkeztek, ezért a kormánynak nem is volt módjában, hogy az állítólagos harcokról és megszállásokról híreket adjon a sajtóügynökségeknek.

Az olaszok kegyetlenségei.

TURIN, nov. 3. A „Stampa“ hasábos tudósításokat közöl az olaszok tripoliszi kegyetlenkedéseiről. Az olasz katonaság tömegekben gyilkolja le az arabokat s eddig mintegy ezer beenszültött asszonyt öltek meg.

Az olasz flotta a török vizeken.

MALTA, nov. 3. Ideérkezett jelentések szerint a Tripolisz előtt horgonyzó olasz flotta elindult onnan s valószínű, hogy a török vizekre igyekezik.

Török hadihajók a Dardanellákban.

BÉCS, nov. 3. A „Pol. Kor.“ értesülése szerint a török flotta legerősebb része, öt nagy cirkáló és 8 kisebb hadihajó a Dardanellákban horgonyoz. Ott várja a kormány további rendelkezéseit.

Ujabb csapatszállítások.

MILÁNÓ, nov. 3. Olaszország belátva, hogy Tripoliszban kevés a katonaság, újabb csapatszállításokkal erősíti meg az okkupáló hadsereget. Ma az osztrák határon állomásozó bersaglieri ezredeket is Tripoliszba rendelték.

Olaszország csapatmegerősítései.

CHIASSO, nov. 3. Tegnap ezer főnyi katonaság indult el Génuból Tripoliszba. Az indulásnál egy fiatal katona a köztársaságot éltette s a hadsereget szidalmazta. A tömeg megtámadta a katonát és elverte.

Feltartóztatott gabonahajók.

BUDAPEST, nov. 3. A budapesti tözsden ma délben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a török kormány a Dardanellákban nem engedi át az oroszországi gabonahajókat. Ezt a hirt eddig még nem erősítették meg. A porta két hét előtt még kijelentette, hogy a semleges kikötőkbe meg-

engedi a gabona bevitelét, most pedig nem tartja be a nagyhatalmaknak tett ígérését.

Török cenzura.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 3. A távirati cenzurát igen szigorúan kezelik. A hadügy-miniszter megírta a lapoknak, hogy minden olyan közleményt szigorúan fog büntetni, amely a törökök tripoliszi hadállásairól adnak híreket.

Megszűnt a békeközvetítés.

LONDON, nov. 3. Az angol és orosz nagykövetek közölték a portával, hogy a békeközvetítést nem kívánják folytatni.

Kiutasítás Törökországból.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 3. A porta felszólította Teodoli márkít, egy nagy iparvállalat vezérigazgatóját, hogy azonnal hagyja el Törökország területét.

Tüntetés a moziban.

TURIN, nov. 3. Egy helybeli moziban a háború jeleneteiről mutattak be képeket. Több munkás fűtülni kezdett, a közönség a munkásokra támadt és alaposan elverte őket. A nagy verekedésnek a rendőrség vetett véget. A közönség a rendőrök által bekisért munkásokat meg akarta lincselni.

A kolera Tripoliszban.

BÉRLIN, nov. 3. Tripoliszból jelentik, hogy a kolera nagy arányokban terjed. Több száz olasz katona betegedett meg a kolerában s a járvány az arab és török lakosságra is átterjedt. Tegnap a járványkórházban 25 olasz katona halt meg.

Első Fiumei Tisztító-vállalat.

Rainer Albert, Fiume, Via dell' Ospedale 1.

Szobák, valamint egész lakások tisztítása szőnyegtisztítások, parkett-kezelések, valamint köpadlóknak stanboellel való beeresztése. Szőnyegek porolásra átvétetnek. Poloskák irtás szagmentes és a butorzatra ártalmatlan géppel. — Pontos kiszolgálás. — Olcsó árak.

Iparvállalat keres automobilt-vezetőt (soffört).

Pályázók, kik lehetőleg magyarul és horvátul beszélnek írásbeli ajánlataikat intézzék „G. D. 100“ jelige alatt a kiadóhivatalába.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólításnak helyt ad.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gymorhajósoknak
székeszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomor
2-3 óra alatt teljesen
rendbehozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

Kapható Fiume és vidékén minden gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben.

Török tiszték rablása.

ATHÉN, nov. 3. Prevesában török tiszték behatoltak a kormányzó palotájába s fegyveres erőszakkal a pénztár átadására kényszerítették a hivatalnokokat, hogy ily módon a hátra ékos zsoldot fedezhessék.

Olasz hivatalos jelentés.

RÓMA, nov. 3. Az „Agenzia Stefani“ jelentéi Tripolisból: Eltekintve a tegnap délután öt óraker történt támadástól, amely nem tartott sokáig, a tegnapi nap s a mai éjszaka eddig csendesen folyt le. Tobrukából, Dernából, Bengáziból és Homsból semmi hír sem érkezett még, mert a szikratáviró a rendetlen időjárás miatt nem működik. Tegnap este 6 óraker szakadás történt a kábelvonalon s csak éjjel felé lépett ismét rendes működésbe.

Igyék naponta 1-2 palack

Dupla-malátasürt,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abházában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Első fiumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Kiadó lakás.

Három szoba és a hozzátartozó helyiségek. Kálvária 200. Mozog-villa.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Lakás berendezések

Weiss M.

czég

„ nagy raktárából „

FIUME, CORSO 11 SZ.

Axminster szőnyegek	135/200 méretekben	darabja Kor. 19.50
„	200/300 méretekben	darabja Kor. 42.—
„	250/350 méretekben	darabja Kor. 68.—
Tapestri gyapjú szőnyegek	200/300 nagyságban	darabja Kor. 33.—

Nagy raktár „ARGAMAN“ szőnyegekben.

- Kapható minden nagyságban. -

Juta futószőnyeg méterenkint	Kor. —.50
Zsineg „ legujabb minták „ méterenkint	„ 1.20
Tapestri ágyelő gyapjuból darabja	„ 2.70
Garnitúra: (2 ágyterítő, 1 asztalterítő)	„ 9.—
Csipke függönyök fehér és krém párho	„ 6.60
Szövet függönyök divat minták párho	„ 6.—
Vászon függönyök moshatók és szintartók a legujabb minták párho	„ 11.50
Bonne Femme, himzett drbja	„ 7.50
Plüsch asztalterítők darabja	„ 11.—

Rendkívül nagy választék min-
:: dennemű szőnyegekben. ::

VALÓDI „LINOLEUM“

25%

árengedménnyel kapható nagy raktárban ugy méterenkint, mint mindenféle célu feldolgozásban.

Szabott árak!

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

Fiumének legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeni fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékeltek.

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy óra	„ 2.—

Tisztelettel fel áron kapják „A TENGERPART“-ot, ugyhogya az utóbbiaknak

„A TENGERPART“

házhoz szállit csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon utján is felvesz „A TENGERPART“ kiadóhivatala Fiume Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

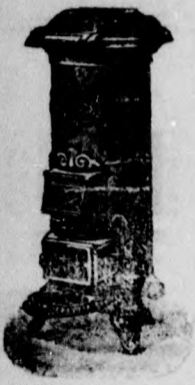
Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétiig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Varieté-Hôtel Susák.

Estéenként elsőrendű varieté-előadások.
Kezdetre 9^{1/2} órakor. Beléptidij 1 korona.

A leggazdaságosabb és állandó meleget tartó kályha (Dauerbrandofen) a

Meteor kályha
kőszén- és kokszfűtésre berendezve.

Egyedüli lerakat:

WURZER JÁNOS, FIUME,
Gradinata del Sasso Bianco 3.

Kivánatra képes árjegyzék küldetik.

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruhaüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvétetnek.

Törvényesen védve

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója **GEIKO** vegyészeti gyár
VÁCZ. Geiger és Társa

Törvényesen védve

„ZENIT“ ASBESTPALA

a Vágvölgyi „Zenit“ Asbestpalagyár R. T. Puhó gyártmánya,
a jelenkor legkitünőbb fedőanyaga. Elpusztíthatatlan tetőzet.

Főelőnyei: 1. Tűzben nem robban. — 2. Föltétlenül tűzálló. — 3. Legnagyobb szilárdság minden külső erő ellen. — 4. Nem törik, nem reped. — 5. Kiválóan ruganyos. — 6. A legnagyobb viharok és minden időjárásnak ellenáll. — 7. Igen csekély súlyú és így könnyen szállítható. — 8. Teljesen vízhatlan. — 9. Vízet, havat, port nem ereszt be a padlásra. — 10. Olcsó.

A fentiekért jótállást vállalunk. Mindenféle épületek kész fedését elvállaljuk.

Kizárólagos eladás:

Matzner Brunonál, Fiume Via G. Parini 27

TELEFON 11-66.

a spalatoji Portland Cement gyár r. t. („Salona“ védjegy) képviselője.

Új cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrásy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

Egy teljes hálószoba butor

berendezés azonnal eladó. Cim Róth Sándor
Via Giuseppe Giusti 2. sz. földszint.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépitőszerek stb. stb.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

HAJELTÁVOLÍTÁS

hölgyeknek aró- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. B-
mulatos eredmény. Videkre szert pontos utasítással, diszkrét
küldök, csakis „Mirakle“ törvényesen védett és bejegyzett véd-
jeggyel ellátott szer valódi. Ártalmatlanságért, eredményé-
jótállók, Párisi kozmetikai kiállításon aranyéremmel kitüntetv.

POLLÁK SAROLTA

Budapest VI., Andrásy-ut 38. szám I. em.
utánzatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

Mindennemü

kézimunka,

valamint előnyomások, és
elkezdett hímzések, ugy-
szintén női dísz tárgyak
és női fejdiszkekből óriási
választék.

Kérem áruim megtekintését minden vetelkenyszer nélkül.
WEISZ és TÁRSA, FIUME, VIA ADAMIČH (Európa-szállóép.)

Figyelem

MORGENSTERN VIKTORIA

FIUME, Via della Torre 1.
(volt Via Molo 2.)

Első Fiumei Fűzőszalon.

Saját gyártmányu új modellek 4
K-tól 200 K-ig. Mérték utáni
fűzők és javítások 24 óra alatt
eszközölköttek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiume. Fűző Szalon.

„DE LA VILLE“

— SZÁLLODA ÉS KÁVEHÁZ —
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlés szerint átalakított ká-
veház a magyarság legkedveltebb találkozó
helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Es-
tenként **KOVÁCS JÓZSEF** jómirevű kaposvár
cigányzenekara és **RÁCZ KÁROLY** budapesti
kibégősszólísta hangversenyeznek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt te-
lefon vagy levelezőlap útján szives-
kedjenek nekünk bejelenteni.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.